

## Suomen Kuntaliiton tavoitteet ns. minihallitusneuvotteluille

Kuntaliitto korostaa, että kuntien merkitys suomalaisessa hyvinvointiyhteiskunnassa on keskeinen. Kuntien tehtävänä on kunnallisen itsehallinnon puitteissa tarjota kansalaisille keskeisiä vaikutuskanavia, järjestää ja tuottaa merkittävilta osin julkiset palvelut sekä vahvistaa paikallista ja alueellista elinvoimaa.

Hallituksen tulee päättää elokuun budjettiriihessä aikaisemmin sovituista kuntien ja kunta-yhtymien toimintamenojen vähennyksistä yhdellä miljardilla eurolla vuoden 2017 tasossa mitattuna. Tämä linjauksen toteuttaminen on välttämätöntä kuntien selviytymisen kannalta.

Kuntien rakennusten välttämättömiin peruskorjauksiin, muun muassa homevauriokorjauksiin, tulee varata 150 miljoonaa euroa 15–25 %:n rakennusaikaisina rahoitusosuuksina.

Perusväylänpitoon, pieniin liikennehankkeisiin ja joukkoliikenteen hoitoon tulee varata valtion rahoitusta vastaamaan yhteiskunnan tämän hetken kehittämis- ja työllistämisaatuksia.

Kuntien kustannuksia lisääviä tehtäviä pitää arvioida hallituksessa kriittisesti uudelleen. Tällaisia uudistuksia ovat muun muassa työmarkkinatukiudistus, oppivelvollisuusajan pidennys vuodelle ja kotihoidon tuen jako puolisoitten kesken sekä sosiaalihuoltolakiuudistus. Näiden kustannusarviot ovat alimitoitettuja.

Työmarkkinatukiudistus tulee tehdä kustannusneutraaliksi valtion ja kuntien kesken. Kunnille tulee varmistaa riittävät keinot ja päätösvalta huolehtia lisääntyvistä tehtävistä. Jos uudistusta ei kyetä muokkaamaan kustannusneutraaliksi eikä kunnille saada riittävää toimivaltaa, pitää uudistuksesta luopua.

Sote-maksujen noston ja kiinteistöveron alarajojen korotuksen tuottojen perimisestä valtiolle on luovuttava ja ne on jätettävä kunnille.

Kuntien veropohjaa pitää laajentaa siirtämällä osa pääomaveron tuotosta kunnille säätämällä määräaikainen yhteisöveron jako-osuuden korotus pysyväksi 2015 jälkeen, korvaamalla kunnille veroperusteiden muutokset täysimääräisesti ja selvittämällä mahdollisuudet siirtää osa liikenneverojen tuotoista kunnille.

Valtiovarainministeriön kiinteistöverotuksen kehittämishanke pitää saattaa loppuun. Koska kiinteistövero on kunnallinen vero, ei sen tuottoja pidä miltään osin ohjata valtiolle.

Kuntien sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädäntöön ei tule tehdä merkittäviä muutoksia ennen kuin uusi sote-järjestämislaki tulee voimaan. Sairaanhoidon järjestäminen on tärkeää pitää osana työterveyshuoltoa ilman yhtiöttämisvelvollisuutta. Sote-alueilla tulee olla oikeus sopia kuntien ja kuntayhtymien toimimisesta palveluiden tuottajina.

Erillisten koulutusjärjestelmää koskevien toimenpidevalmistelujen, säädösmuutosten ja rahoitusleikkausten yhteisvaikutusten perusteellinen kokonaisarviointi on välttämätön tehtävä. Vasta sen jälkeen voidaan päättää, ovatko ne tavoiteltavan koulutusjärjestelmän kannalta oikeita toimenpiteitä.

Hallituksen tulee ryhtyä toimenpiteisiin kunnallisen toiminnan vapauttamiseksi varainsiirto-verovelvollisuudesta kuntien rakennemuutosten yhteydessä, kuntien vuokra-asuntojärjestelyissä ja kuntien lakisääteisiin tehtäviin liittyvissä muissa kiinteistövarallisuuden järjestelyissä.

Laajakaistaohjelman resursseja tulee lisätä, sillä nykyisellä ohjelmalla ei kyetä liittämään kaikkia kiinteistöjä nopeisiin tietoliikenneyhteyksiin. Ohjelman resurssien lisääminen ja vaihtoehtoisten teknologioiden ottaminen mukaan lisää digitaalisten palvelujen kysyntää ja liiketoimintaa. Se olisi myös ehdoton edellytys monien suunniteltujen uudistusten etenemiselle, kuten kansallisen palveluarkkitehtuurin toteuttamiselle, sähköisille ylioppilaskirjoituksille, etäpalvelujen käytölle sekä kansalaisten osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksien lisäämiselle.

#### SUOMEN KUNTALIITTO

Kari-Pekka Mäki-Lohiluoma  
toimitusjohtaja

Timo Kietäväinen  
varatoimitusjohtaja

Tuula Haatainen  
varatoimitusjohtaja